

Chapter 5

TURKISH SIGN LANGUAGE (TİD) AS A MEANS OF COMMUNICATION AND ITS TRAINING

Pelin PİŞTAV AKMEŞE¹

INTRODUCTION

Language, which is a social communication tool, is shaped by use and transforms as the needs of the individuals change (İlkbaşıaran, 2016). Natural human languages fall under two groups as sign languages which communicate with visual methods and gestures and spoken languages that use auditory and voice methods. The deaf individuals use the sign language in order to communicate. Sign language consists of visual symbols in which hand, finger, face, head, mimic, gesture and whole body movements instead of auditory symbols (Arik, 2016; Armstrong & Wilcox, 2003; Kubuş, İlkbaşıaran & Gilchrist, 2016). Thus, sign languages consist of both concrete and abstract concepts. They also have grammatical rules like spoken languages do. On the other hand, another characteristic of sign languages is that they are derived from spoken languages. For example, although England, United States of America and Australia speak English dialects the sign languages they use differ; these are English, American and Australia Sign Languages. All three languages are grammatically different both from English and from one another (Arik, 2016). Linguistic characteristics of the sign languages of the countries are unique to themselves. As in the spoken languages, the factors such as the order of the chosen signs with a specific rule, movements to be used, and meanings of the sequential movements emerge as an outcome of cultural settlement (Konrot, 2007).

Although spoken and sign languages are different from each other with regard to the communication ways, they are similar to each other in some characteristics such as the occurrence, acquisition, interaction and grammar of the language. It has been estimated that there are more than 100 sign languages in the world. American Sign Language and French Sign language among these languages are historically related. Besides, languages such as Nicaraguan and Al Sayyid Bedouin Sign Language have emerged recently. Turkish Sign Language (TİD) used by the deaf in Turkey is one of the oldest sign languages which are based on the

¹ Assoc. Prof. Dr. Ege University, Faculty of Education, Department of Special Education, Izmir/Turkey. pelinakmese@gmail.com

REFERENCES

- Adam, R. (2012). Language contact and Borrowing. In R.Pfau, M. Steinbach, and B.Woll. *Sing language, an international handbook* (p. 842-862). Berlin: E. Gruyter.
- Akalın, S.H., & Cavkaytar, S. (2014). *Türk işaret dili*. Eskisehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları
- Arık, E. (2016). Geçmişten geleceğe Türk işaret dili araştırmaları E. Arık (Ed.), *Türk işaret dili araştırmaları içinde* (s. 7-22). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
- Armstrong, D. F., & Wilcox, S. (2003). Origins of sign language. In M. Marschark and P.A. Spencer (Eds.), *Deaf studies language and education* (pp. 305–318). New York, NY: Oxford University Press.
- Batır, B. (2008). A historical overview of development of the education of deaf, mute, and blind children in Turkey. *International Review of Turkology*, 1(2), 17-24.
- Behne, T., Carpenter, M., & Tomasello, M. (2005). One-year-olds comprehend the communicative intentions behind gestures in a hiding game. *Developmental Science*. 8(6), 492-499.
- Blackburn, L. (1998). Linguistic and cultural interactions among deaf/hearing family members: Implications for family partnerships in early education. *Dissertation Abstracts International: Section A. Humanities and Social Sciences*, 62(10), 3270.
- Cooper, B. (2002). The use of sign language to teach reading to kindergartners. *The Reading Teacher*, 56(2), 116–119.
- Daniels, M. (2003). Using in signed language as a second language for kindergarten students. *Child Study Journal*, 33(1), 53–70.
- Daniels, M. (2011). Using sign language to promote preschool learning, *Resource*, 1 (Winter), 15-17.
- Dikyuva, H., Makaroğlu, B. & Arık, E. (2015). *Türk işaret dili dilbilgisi kitabı*. Ankara: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Yayınları.
- Erting, C. J., Kuntze, M., Thumann-Prezioso, C., Erting, L., & Bailes, C. (2002). *Constructing literacy through American sign language bilingualism*. Symposium conducted at Deaf Way II, Washington, DC.
- Felzer, L. (1998). A multisensory reading program that really works. *Teaching and Change*, 5, 169-183.
- Goldin-Meadow, S. & Feldman, H. (1977). The development of language like communication without a language model. *Science*, 197,401-403.
- Gongora, X., & Farkas, C. (2009). Infant sign language program effects on synchronic mother infant interactions. *Infant Behavior and Development*, 32, 216-225.
- Goodwyn, S., Acredolo, L., & Brown, A.L. (2000). Impact of symbolic gesturing on early language development. *Journal of Verbal and Nonverbal Behavior*, 24(2), 81-103.
- Göl Güven, M. (2016). İşitme engelli çocukların Türk işaret dili(TID) edinimini destekleyici eğitim malzemeleri geliştirme çalışması. E. Arık (Ed.), *Ellerle konuşmak Türk işaret dili araştırmaları içinde* (s. 445-469). İstanbul: Koç University.
- Hart, B., & Risley, T. R. (1999). *The social world of children learning to talk*. Baltimore: Paul H. Brookes.
- Hayes, H., Geers, A., Treiman, R. & Moog, J.S. (2009). Receptive Vocabulary Development in Deaf Children with Cochlear Implants: Achievement in an Intensive Auditory-Oral Educational Setting, *Ear and Hearing*, 30(1), 128-35.
- Hindley, P. & Parkes, R. (1999). Speaking sign language from birth can make deaf children confident. *British Medical Journal*, 318,1491.

- <http://www.anadolu.edu.tr/akademik/fakulteler/172/isitme-engelliler-ogretmenligi-program/dersler> (05/01/2019 tarihinde ulaşılmıştır).
- <http://www.spreadthesign.com/> (05/01/2019 tarihinde ulaşılmıştır).
- http://www.yok.gov.tr/documents/18755141/38891825/isaret_didli_anabilimdali_acildi.pdf (05/01/2019 tarihinde ulaşılmıştır).
- <http://ktu.edu.tr/efisitmeeng> (05/01/2019 tarihinde ulaşılmıştır).
- <http://ebs.omu.edu.tr/ebs/program/> (05/01/2019 tarihinde ulaşılmıştır).
- İlkbaşaran, D. (2016). Türkiye’deki sağır gençlerin iletişim alışkanlıkları ve Türk İşaret Dili’nin toplumsal dilbilimi açısından incelenmesi. E. Arık (Ed.) *Ellerle Konuşmak Türk İşaret Dili Araştırmaları içinde* (s. 411-443). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
- Kemaloğlu, Y.K., Yaprak-Kemaloğlu, P., Bilgin, C., Korkmaz, H.H. & İlhan, M. (2010). İşitme engellilerin yüksek öğrenim olanaklarının geliştirilmesinde Türk İşaret Dili’nin önem:. E-İşit Projesi. II. *Ulusal Engelli Bireyler için Fiziksel aktivite alıştayı*, 11-13 Ekim 2010, Çanakkale, (s. 136-141).
- Kemaloğlu, Y. (2016). Türkiye’de sağırlığın görünürlüğü ve toplumsal ve eğitsel sorunları üzerine demografik bir inceleme. E. Arık (Ed.), *Ellerle konuşmak Türk işaret dili araştırmaları içinde* (s. 51-85). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
- Konrot, A. (2007). İletişim dil ve konuşma bozuklukları. In S. Topbaş (Ed.), *Dil ve kavram gelişimi* (s. 227–251). Ankara, Turkey: Kök Yayıncılık.
- Kyle, J. (2006). Language education of the deaf. In K. Brown (Ed.), *Encyclopedia of language and linguistics: Sign Languages* (pp. 411-414). Oxford: Elsevier.
- Kubuş, O., İlkbaşaran, D. & Gilchrist, S. (2016). Türkiye’de İşaret dili planlaması ve Türk işaret dilinin yasal durumu .E. Arık (Ed.), *Ellerle konuşmak Türk işaret dili araştırmaları içinde* (s. 23-50). İstanbul: Ko Üniversitesi Yayınları.
- Lillo Martin, D. (2009). Sign language acquisition studies. In E.L. Bavin. *The Cambridge handbook of child language* (pp.399-415) New York: Cambridge University Press.
- Lindsay, G., Dockrell, J., Letchford, B., & Mackie, C. (2002). Self-esteem of children with specific speech and language difficulties. *Child Language: Teaching and Therapy*, 18(2),125-143.
- Mayberry, R. I. ve Squires, B. (2006). Sign Language: Acquisition. In K. Brown (Ed.), *Encyclopedia of language and linguistics*, (pp.11-743). Oxford: Elsevier.
- Miles, M. (2009). Deaf People, Sign Language and Communication, in *Ottoman and Modern Turkey: Observations and Excerpts from 1300 to 2009*. (10/01/2019 tarihinde <http://www.independent-living.org/miles200907.html> adresinden ulaşılmıştır).
- MEB (2016a). İşaret Dili Dersi ğretim Programı 2016. (13/01/2019 tarihinde <http://orgm.meb.gov.tr/www/turk-isaret-dili-dersi-ogretim-programi-yururlukte/icerik/766> adresinden ulaşılmıştır).
- MEB (2016b). zel Eğitim ğretmenliği Yetiştirme 2016. (13/01/2019 tarihinde <https://tedmem.org/mem-notlari/ozel-egitim-ogretmenligi-yetistirme-surecine-iliskin-degerlendirmeler> adresinden ulaşılmıştır).
- Mitchell, R.E. & Karchmer, M.A.(2004). Chasing the mythical ten percent: Parental hearing status of deaf and hard hearing students in the United States, *Sing Language Studies*, 4(2), 138-163.
- Moore, B., Acredolo, L., & Goodwyn, S. (2001). *Symbolic gesturing and joint attention: Partners in facilitating verbal development*. Biennial Meeting of the Society for Research in child Development. Minneapolis, MN. (13/01/2019 tarihinde http://c445781.r81.cf0.rackcdn.com/wp_SigningwithBabies&Children.pdf adresinden ulaşılmıştır).

- Newport, E.L. & Meier, R.P. (1985). The acquisition of American Sign Language. In Slobin D. *The crosslinguistics study of language acquisition*. (pp. 881-938) Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Özürlüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 2005. (13/01/2019 tarihinde <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2005/07/20050707-2.htm> adresinden ulaşılmıştır.
- Özyürek, A., İlkbaşıaran, D. & Arık, E. (2004). Türk işaret dili. Koç University. <http://turkisaret dili.ku.edu.tr>
- Parlak, S. (2011). *Türkiye'deki işitme engelliği ve işletmelerdeki danışmanlık hizmetleri üzerine bir pilot çalışma*. Bursa: Ekin Basın Yayın Dağıtım.
- Petitto, L. A. ve Marentette, P. F.(1991). Babbling in the manual mode: Evidence for ontogeny of language. *Science*, 251(5000), 1493-1496.
- Perry, P.D., Pollard, R.A., Blaicley, T.L. Baker, W.L. & Vigilante, D. (1995). Childhood trauma, the neurobiology of adaptation, and "Use-depend" development of the brain: How "States" become "Traits". *Infant Mental Health Journal*, 16(4), 271-291.
- Piştav Akmeşe, P. (2016). Examination of sign language education according to the opinions of members from a basic sign language certification program. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 16(4), 1189-1225.
- Piştav Akmeşe P, & Kayhan N. (2016a) Okul Öncesi Düzeyde Eğitim Alan İşitme Engelli Öğrencilerin Eğitim Süreçlerinde Kullanılan İletişim Modlarına/Yaklaşımlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Ege Eğitim Dergisi*, 17(2), 296-332.
- Piştav Akmeşe P, & Kayhan N. (2016b). İşitme Engelliler Öğretmenleri ile Odyoloji ve Konuşma Bozuklukları Uzmanlarının İşitme Kayıplı Çocukların Eğitimi Hakkındaki Görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fak Dergisi*, 40(1), 88-112.
- Piştav Akmeşe, P., & Nilay Kayhan (2017). İşaret Dili Dersine Katılan Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre Türk İşaret Dili Eğitiminin İncelenmesi. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry (TOJQI)*, 8(1); 1-38.
- Piştav Akmeşe, P. & Kayhan, N. (2018a) Türk İşaret Dili Dersini Alan Öğretmen Adaylarının Görüşlerine Göre Okul Öncesi Dönemde İşaret Dili. II. *Uluslararası Erken Çocuklukta Müdahale Kongresi (ICECI2018)* , 29 Mart – 01 Nisan 2018, Antalya, (s.148-149).
- Piştav Akmeşe, P. & Kayhan, N. (2018c). İşitme engelli bireylerin eğitiminde öğretimsel düzenlemeler ve Türk işaret dili kullanımı hakkında öğretmen görüşleri. M. A. Melekoğlu, (Ed.), 28. *Ulusal Özel Eğitim Kongresi*, 11-13 Ekim 2018, Eskişehir, (s. 148-156),
- Piştav Akmeşe, P., Kayhan, N, Kirazlı, G., Ogut, F & Kirazlı, T. (2018). Odyoloji ve konuşma bozuklukları alanında lisansüstü eğitim öğrencilerinin işitme kayıplı çocukların dil, konuşma ve iletişim becerilerinin desteklenmesi ve eğitimleri hakkındaki görüşleri. *Türkiye Sağlık Bilimleri ve Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 13-23.
- Schick, B., de Villiers, J., & Villiers, P. & Hoffmeister, B. (2002). Theory of mind: Language and cognition in deaf children. *The ASHA Leader*, 7(22), 6-7,14.
- Skutnak-Kagnas, T. (2000). *Linguistic genocide in education or worldwide diversity and human rights?* Mahwah, New Jersey, London: Lawrance Erlbaum Associates.
- Türk İşaret Dili Sözlüğü (2012). *T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü*, Ankara.
- United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities. 2009. (13/01/2019 <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/07/20090714-1.htm> adresinden ulaşılmıştır.)

- Vallotton, C.D. (2008). Signs of emotion: What can preverbal children “say” about internal states? *Infant Mental Health Journal*, 29, 234-258.
- Vallotton, C.D. (2009). Do infants influence their quality of care? Infants’ communicative gestures predict caregivers’ responsiveness. *Infant Behavior and Development*, 32, 351-365.
- Vallotton, C.D. (2011). Babies open our minds to their minds: How “listening” to infant signs complements and extends our knowledge of infants and their development. *Infant Mental Health Journal*, 32(1), 115-133.
- Yetişkinler için İşaret Dili Kılavuzu (1995). *TC Milli Eğitim Bakanlığı zel Eğitim Mdrlğ*, Ankara.
- Zwitsersloot, I. (2010). Sign language lexicography in the early 21st century and a recently published dictionary of sign language of the Netherland. *International of Lexicography*, 23(4), 443-476.